

Socrates and Crito conclude that it is never right to do wrong

Σωκράτης σκοπῶμεν, ὡς ἀγαθέ, κοινῇ, καὶ εἴ πῃ ἔχεις ἀντιλέγειν ἐμοῦ λέγοντος, ἀντίλεγε καί σοι πείσομαι· εἰ δὲ μή, παῦσαι ἥδη, ὡς μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν λόγον, ως χρὴ ἐνθένδε ἀκόντων Ἀθηναίων ἐμὲ ἀπιέναι· ως ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πείσας σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ μὴ ἄκοντος. ὅρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀρχὴν ἐάν σοι ἰκανῶς λέγηται, καὶ πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἂν μάλιστα οἴη.

Κρίτων ἀλλὰ πειράσομαι.

Σωκράτης οὐδενὶ τρόπῳ φαμὲν ἔκόντας ἀδικητέον εἶναι, ἢ τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ τινὶ δὲ οὐ; ἢ οὐδαμῶς τό γε ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθὸν οὔτε καλόν, ως πολλάκις ήμιν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὡμολογήθη; ὅπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο ἢ πᾶσαι ήμιν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν ὄμολογίαι ἐν ταῖσδε ταῖς ὀλίγαις ήμέραις ἐκκεχυμέναι εἰσίν, καὶ πάλαι, ὡς Κρίτων, ἄρα τηλικοίδε γέροντες ἄνδρες πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ διαλεγόμενοι ἐλάθομεν ήμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες; ἢ παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει ὡσπερ τότε ἐλέγετο ήμιν· εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ εἴτε μή, καὶ εἴτε δεῖ ήμᾶς ἔτι τῶνδε χαλεπώτερα πάσχειν εἴτε καὶ πραότερα, ὅμως τό γε ἀδικεῖν τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ὃν παντὶ τρόπῳ; φαμὲν ἢ οὐ;

Κρίτων φαμέν.

Σωκράτης οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν.

Κρίτων οὐ δῆτα.

Σωκράτης οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ως οἱ πολλοὶ οἴονται, ἐπειδή γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν.

Κρίτων οὐ φαίνεται.

Σωκράτης τί δὲ δή; κακουργεῖν δεῖ, ὡς Κρίτων, ἢ οὐ;

Κρίτων οὐ δεῖ δήπου, ὡς Σώκρατες.

Σωκράτης τί δέ; ἀντικακουργεῖν κακῶς πάσχοντα, ως οἱ πολλοί φασιν, δίκαιον ἢ οὐ δίκαιον;

Κρίτων οὐδαμῶς.

Σωκράτης τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν διαφέρει.

Κρίτων ἀληθῆ λέγεις.

Σωκράτης οὔτε ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν διτιοῦν πάσχῃ ὑπ' αὐτῶν. καὶ ὅρα, ὡς Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὄμολογῆς οἴδα γὰρ ὅτι ὀλίγοις τισὶ ταῦτα καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. οἵς οὖν οὕτω δέδοκται καὶ οἵς μή, τούτοις οὐκ ἔστι κοινὴ βουλή, ἀλλὰ ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν ὁρῶντας ἀλλήλων τὰ

βουλεύματα. σκόπει δὴ οὖν καὶ σὺ εῦ μάλα πότερον κοινωνεῖς καὶ συνδοκεῖ σοι καὶ ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν βουλευόμενοι, ώς οὐδέποτε ὁρθῶς ἔχοντος οὕτε τοῦ ἀδικεῖν οὕτε τοῦ ἀνταδικεῖν οὕτε κακῶς πάσχοντα ἀμύνεσθαι ἀντιδρῶντα κακῶς, ἢ ἀφίστασαι καὶ οὐ κοινωνεῖς τῆς ἀρχῆς; ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ πάλαι οὕτω καὶ νῦν ἔτι δοκεῖ, σοὶ δὲ εἴ πῃ ἄλλη δέδοκται, λέγε καὶ δίδασκε. εἰ δ' ἐμμένεις τοῖς πρόσθε, τὸ μετὰ τοῦτο ἄκουε.

Κρίτων ἀλλ' ἐμμένω τε καὶ συνδοκεῖ μοι· ἀλλὰ λέγε.

Plato Crito 48e-49d